

Kjöbenhavnsposten.

Redigeret og udgiven af A. P. Liunge.

10de Aarg.

Löverdag d. 14. Mai 1836.

Nº 138.

Forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Om det projecterede Chausseeanlæg fra Kolding til Altona.

II.

Efter de i f. Nr. af os anførte Omstændigheder er det meget rimeligt, at dette Værk vil kunne udføres for noget over en Million Rigsbankdaler. Disse skulle for en Deel tilveiebinges ved Actier, men dog ei udelukkende. De, der have stillet sig i Spidsen for dette Foretagende, haabe nemlig at erhölde Regjeringens Samtykke til at afslutte Contracter med dem, der hidtil have været pligtige til at vedligeholde den gamle Wei, hvorved disse frikjøbe sig for denne Farpligtelse ved at betale enten med Penge eller Materialier saa stor en Sum, som der vilde udkomme ved at anstaae Værdien af det Arbeide, de aarlig maae præstere, i Penge, og da at capitalisere samme. At Mange ville være villige til paa denne Maade at bidrage til Førkøftelsen af et saa almeennyttigt Foretagende, og tillige til at frigjøre sig for en meget trykkende Byrde, er utvivsamt; og at dette vil kunne indbringe betydeligt, slutter vi deraf, at alt nu Mange for at faae Andre til at udføre deres Arbeide, betale 3—4 M. Rigsbankpenge for hver Rode. Imidlertid vilde Afsluttelsen af saadanne Contracter være umulig, dersom ikke Regjeringen bag efter vilde erkjende dem; hvilket da rigtignok synes at forudsætte, at den forinden havde prøvet og confirmeret dem. Hvorvel det nu under den nævnte Forudsætning er hoist sandsynligt, at de Bløste ville være villige til at indgaae saadanne Accorder, saa var det dog altid muligt, at Hensyn til den betydelige Forringelse, som en Chaussees Anlæg vilde berolle i Beiarbeidet, vilde afholde Enkelte fra nu med en for Dieblikket betydelig Opoffrelse at frigjøre sig for samme. For at forbygge dette er det anset nodvendigt, at Regjeringen vilde modificere disses Beiarbeidspigt saaledes, at de under de nye Forhold dog sit lige saa meget at gjøre, som hidtil, ved f. Ex. at paalægge dem at leverer et saa stort Quantum Steen paa visse bestemte Steder, at dette kunde anses for Equivalent for deres hidtil havte

Arbeide. Vi troe, at Regjeringen vil være saa meget mere beredvillig til at opfylde denne Bon, som det synes en nødvendig Betingelse for at der kunne komme ret foredelagtige Contracter i stand, hvorved da tillige det forhadte Natural-Beiarbeide vil vorde ophævet. Ved Bestemmelsen af et saadant Equivalent bør den vist være muligt streng, da det synes billigt, at de, der boe nærmest ved Beien, og altsaa ville faae stort Nutte af samme, og som hidtil have hørt den Farpligtelse at vedligeholde den, maae bidrage noget Klækkeligt for paa en Gang at faae en god Wei og Frihed for denne byrdefulde Farpligtelse.

Paa denne Maade tor man haabe, at den fornødne Sum vil kunne skaffes tilveie, og vi ere overbeviste om, at dette vil skee med stor Lethed. Skulde der imidlertid mangle noget i det fulde Belob, eller der senere behøves noget Tilskud, saa tor man vel antage, at Værket derfor ikke vil opgives eller foiblive usfuldt, men at Regjeringen vil komme samme til Hjælp. Som en meget simpel og naturlig Maade, hvorpaa dette kunde skee, har man foreslaet, at Postkassen eller Bispedømmerne kunde anlægge nogle af deres Capitaler ved at tage Actier til dette Foretagende, hvorved baade Capital og Renter ville være sikre, og de desuden ganske efter deres hale Bestemmelse bidrage til et Værk, hvoraaf de selv vilde høste betydelig Fordeel.

Man tor haabe, at Regjeringen vil gaae ind paa disse Betingelser, da de ikke fordre nogen Opoffrelse fra Statens Side og ganske stemme overens med de Grundsætninger, den selv har fulgt ved lignende Anledninger, ligesom man kan vente, at Kongen vil tilstaae Actionairerne nogle andre, mindre væsentlige Fordele, saasom Frihed for Brugen af Stempelpapir for deres Actier og Contracter, Gave af den Kongen tilhørende Grund, som maatte bruges til Chausseen, forsaavidt den kom til at gaae gjennem kongl. Domainer og af de der værende Steen og andre Materialier, Tilladelse til ved Privatcontracter at sikre sig Assistance med enkelte kongl. Ingenieurer, forsaavidt de ikke maatte behøves til Statens Tjeneste, og fremfor alt Delagtighed i de ved Expropriationsloven af 4de Sept. 1835 givne Bestemmelser. Understøtter Staten paa denne

ger i Skoleundervisningen og Skolevesenet paa Landet (Committee: Ollgaard, Ole Kirk, Schmidt, Hjelstrup og Sponneck); og 5) Kammeraad Christensen: betreffende Alimentationsbidrag til uegte Born (Committee til Undersøgelse saavel af dette som af Proprietair Høyers om samme Gjenstand indgivne Forslag: Kammeraad Christensen, Ingerslev og Agent Nielsen.)

— Af en fra Hassing-Refs Herreders Contoir under 2den dennes Fleet Bekjendtgørelse erfares, at der nu er oprettet et Godseri til at fremme og lette Seiladsen gennem Agger-Kanalen. I f. A. passerede derigjennem 11 Skibe fra Fjorden og 10 fra Havet, og siden 18de Marts d. A. var den passeret af 10 Skibe, af hvilke eet stak 7 Fod dybt. Efter modtagne Erfterretninger kunde der saavel fra Fjorden som fra Norge og Hamborg ventes endel Skibe og om Eftermiddagen den 1ste dennes forte Godserne ikke farre end 6 Skibe i een Linie ud i Havet. „Det er ikke usandsynligt“, hedder det videre, „at den af Naturen aabnede Kanal fremdeles vil forblive seilbar; thi, om Lovet end ved østlige og vestlige Storme ikke Helden kan forandres, saa kan samme efter Strommens Kraft og den eksisterende Dybde ei let ved Tilstoppning blive useilbar. Efter de til forskjellige Sider foretagne Opmaalinger har Dybden ved Indseilingen fra Havet varieret fra fem til syv Fod og fra Fjorden fra fem og en halv til sex Fod. I selve Kanalen, hvor der gives god Ankerplads, stiger Dybden fra Fjord og Hav til atten Fod, hvilken Dybde fra begge Sider snart er i Uf-snart i Tiltagende. Breden er ved Indseilingen fra Havet circa en halv Mile og opad mod Fjorden fra 250 til 50 Fynde. Kanalens Længde fra Havet til Fjorddybet antages at være tre Fjerdingsvei.

— „Aarhuus Avis“ af 9de dennes indeholder følgende Beretning fra Kallundborg, dateret den 2den dennes: „Dampskibsfarten er nu begyndt imellem Aarhuus og dette; men hverken i Gaar herfra Kallundborg til Aarhuus eller i Dag fra Aarhuus heril er det lykkes Dania at tilbagelægge Touren i mindre end 8 Timer, ja den tilbragte paa Touren hertil i Dag næsten 9 Timer. Det kan imidlertid ei negtes, at der gik en sterk Se, men som dog ei forhindrede en fra Aarhuus fragtet Smakke at gjøre Farten fra Aarhuus i en næsten een Time kortere Lid. Overmaade tæksyldig var Handelsstanden og enhver Danse, Tyde og Sjællander, være Generalpostdirektionen for den nu begyndte Indretning med Postens Gang over Kallundborg og Aarhuus, samt den dermed i Forbindelse staaende i Fylland og paa B-skitsten af Sjælland etablerede nye Post. Indsenderen ejender imidlertid ingen Grund, hvorfor Smakkefarten om en Nieddedeel er blevet forhøjet, ligesom og Drikkpengene for de med Smakkerne oversendende Kreaturer; en Smalke som i forrige Uge kostede 27 Rbd. kostet nu 30 Rbd. Den som læser den for Overfarten med Dampskibet Dania bestemte Taxt, der findes ophængt i Dampskibet, kan vist ei antage Andet end at det maa være en Feiltagelse eller Misforstaelse, og ei virkelig Hensigten, at kuns Moderation i Taxten for en Familie skal finde Sted, naar Mand og Kone reise til sammen, thi efter Taxten skal en Mand og Kone med voxent Barn betale 7 Rbd., med tvende vorne Born 8 Rbd. 3 Mk. og med tre vorne Born 10 Rbd., hvormod en Kone, naar hun er uden hendes Mand eller er Enke skal med tre vorne Born betale 12 Rbd., altsaa for fire Personer af en Familie 2 Rbd.

mere end fem Personer, naar baade Faderen og Moderen ere med. Paar næsten alle andre Dampskibe er der en Moderation i Betalingen, naar enten en Fader eller Moder reiser med Born eller om Sødsgende reise med hinanden.“

— Den Mand i Jylland, der allerede i 2de Aar har levert Veirprophetier, som i det Hele have stukfastet sig, har atter for iaa i en desangaaende i Aarhuus Avis indført Artikel forudsagt en tor Sommer; dog bemærker han, at „hvis der enduu i det nordlige Tydskland eller de Egne, der grændse til de sydlige Strande af Østersøen, skulde findes store Sneemasser, vil ventelig Mai og noget af Juni blive vaad.“ „Om Sommeren vil blive varm“, mener han, „vil nok mest beroe paa om Isbjergene fra Nordpolen samtidigen bieve borte fra det atlantiske Hav.“ — „Hvis nu“ slutter han, „Regelen atter i dette Aar holder Stik, skal jeg, hvil jeg kan see mig skadeslos, i en Aftanding offentliggøre mine Erfaringer og Bemærkninger denne Sag betreffende, samt meddelse en Prøve paa hvorledes jeg fører mine meteorologiske Optegnelser, thi jeg formoder, at Flere da ville interessere sig for Sagen og føre deslige Optegnelser, hvilket jeg meget ønsker, da flere Dine paa forskjellige Steder dog formaae at see mere end tvende Dine paa et Sted. Hvis mine senere Aars Erfaringer stadsætte sig, kunde det maa ske i Tiden blive muligt, at forudsee Væde og Tørke maanedsviis, vel endog ugeviis for hele Sommeren eller fra B-gyndelsen af April til Slutningen af September; men omendskjøndt dette ikke kan vorde Tilsædet, saa var dog meget vundet, om man ved Udgangen af Marts blot vidste, om den paafølgende Sommer blev vaad eller tor eller middeltor.“

+ Redacturen af Eckernförder Wochenblatt beretter, at Nr. 36 af d. Bl., der indeholdt en Artikel under Overskrift: „Den 27de April 1836 i Slesvig“, og en Correspondenzartikel fra Slesvig om den kongl. Commissarii Soiree, er blevet lagt under Beslag.

+ „Aarhuus Avis“ af 9de dennes melder, at ved Auctionen over Schaarupgaard blev Hr. Agent Nyholm til Petersholm pr. Veile den Høstbydende med 100,500 Rbd. Sølv, og Hr. Proprietair Soltoft til Ellerup Høstbydende med 100,000 Rbd.

+ I „Hamb. Correspondent“ af 9de ds. skrives fra Stuttgart, at ifolge de nyeste Erfterretninger fra Rom vil ikke alene Modellen til Schillers Statue med det Første kunne affindes til München til Stobning, men Thorvaldsen, som med den ædleste Enthusiasme understøtter Foreningens Formaal, har ogsaa allerede gjort et Udkast til Tegningen af Postamentet, hvilket Foreningen agter at lade forsyndige af Granit, og ligeledes modelleret fire hellige Basreliever, som skulle smykke Postamentet: fire enkelte allegoriske Figurer, der have Hentydning paa den udoselige Digters Liv og Virken.“

— Faistes opfortes paa det kongl. Theater for første Gang Marschners Opera: „Hans Heiling.“ Componisten dirigerede selv Kapellet, og denne hans nyeste, høist aandfulde og karakteristiske Tonebesigtnig blev her i det Hele udført med en Livlighed, en Precision og et Ensemble, som i Syngespillet hører til Sjældenhederne paa vor Scene. — D. M. Kongen og Dronningen og det hele Kongehuus beerede Componisten med deres høje Ærverdelse og Publikum skænkede hans Værk en særbeles hædrende Modtagelse; især optoges Ouverturen og de hellige Chore med et stormende Bisald, som ogsaa løb ved Operaens Slutning.